

Behovsinventering

Kartläggning av individers behov av arbetslivsinriktad rehabilitering

2013 – 01 – 18

Anna Holmgren

Kompetenscentrum för hälsa, Landstinget Västmanland

Innehållsförteckning

BAKGRUND	3
METOD OCH MATERIAL	3
SYMPTOM- OCH BESVÄRSKATEGORIER	3
BEHOV	4
ÅLDER- OCH KÖNSFÖRDELNING	4
RESULTAT	5
SYMPTOM/BESVÄR	5
SAMBAND MELLAN UPPLEVDA SYMPTOM/BESVÄR	6
SAMBAND MELLAN SYMPTOM/BESVÄR, ÅLDER OCH KÖN	6
BEHOV	8
SAMBAND MELLAN BEHOV	8
SAMBAND MELLAN BEHOV, ÅLDER OCH KÖN	9
SAMBAND MELLAN SYMPTOM/BESVÄR OCH BEHOV	10
NEUROPSYKIATRISK DIAGNOS	10
PSYKISK SJUKDOM/OHÄLSA	11
UNGA VUXNA I SÄRSKOLA/MED LINDRIG INTELLEKTUELL FUNKTIONSNEDSÄTTNING	11
FYSISKA BESVÄR	12
SAMMANFATTNING	12
ÅLDER OCH KÖN	12
UPPLEVDA SYMPTOM/BESVÄR	12
BEHOV	13
SAMBAND	13
KOMMENTAR	13
BILAGOR	15
FÖRTECKNING SYMPTOM/BESVÄR	15
FÖRTECKNING BEHOV	16

Bakgrund

På uppdrag av Samordningsförbundet Västerås har behovsgrupper i Västerås med försörjning från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan eller Socialkontor Ekonomi kartlagts en andra gång under 2012. Resultatet är redovisat i rapport (U2012:20)¹. Kartläggningen har utgått från myndigheternas perspektiv, d.v.s. utifrån myndighetspersoners uppfattning om vilka behov olika grupper har. Enligt rapporten finns en tydlig enighet, dels om vilka grupper som är i störst behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, dels om vilka behov dessa grupper har. De grupper som lyfts fram är personer med psykisk sjukdom/ohälsa, unga vuxna som gått i särskola eller har en lindrig intellektuell funktionsnedsättning, personer med neuropsykiatriska diagnoser samt personer med språksvårigheter². De olika myndigheterna identifierade behov i två steg: dels resurser inom psykiatrin, dels verksamheter inom arbetslivsinriktad rehabilitering anpassade för olika grupper³.

För att optimera kartläggningen och få ett individperspektiv av de grupper som kartlagts, har Samordningsförbundet Västerås vid möte den 2012-11-16 beslutat att data för individperspektiv ska hämtas och analyseras från projekt SAM (Samordning för arbetsåtergång). Beslutet ligger till grund för den behovsinventering som redovisas här.

Metod och material

För denna kartläggning har data om individer som ingått i projekt SAM inhämtats. Det är totalt 70 individer som ingår i materialet, vars upplevda symptom/besvär och behov har antecknats. Anteckningarna är från individuella möten med individerna och samtliga besvär är de som individerna själva har gett uttryck för. Det är alltså inte säkert att de är diagnostiserade av vården. Även behoven är sådana som individerna själva har uttryckt.

Materialet har analyserats på flera olika sätt för att upptäcka eventuella samband och/eller olikheter mellan sjukdomsbild, behov, ålder och kön. Sjukdomsbild och behov har delats in i kategorier enligt nedan.

Symptom- och besvärskategorier

De symptom/besvär som individerna beskrivit har delats in i fem kategorier. Kategorierna överensstämmer med dem som presenteras i U2012:20, med tillägg av kategorin fysiska besvär. Nedan beskrivs de fem kategorierna och de symptom/besvär som placerats i respektive kategori:

- Neuropsykiatriska diagnoser

Här ingår personer som har ADD, ADHD och Asbergers syndrom.

- Psykisk ohälsa/sjukdom

I denna kategori placeras individer som har utmattningsdepression, oro, ångest, missbruk, PTSD (post traumatiskt stressyndrom), självska debeteende, GAD (generaliserad ångest), social fobi, dystymi (kronisk låggradig depression), panikångest (paniksyndrom), anorexi/bulimi, borderline, personlighetsstörning, suicidförsök, HSP (highly sensitive person), tvångsbeteenden, misshandel, kriminalitet och mobbning.

¹ U 2012:20 – Vilka grupper är i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering? Kartläggning av behovsgrupper i Västerås som har sin försörjning från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan eller Socialkontor Ekonomi.

² Ibid. S. 4

³ Ibid. S. 28f.

- Unga vuxna som gått i särskola/har lindrig intellektuell funktionsnedsättning
Individer med inlärningssvårigheter, läs och skrivsvårigheter ingår i denna grupp.
- Personer med språksvårigheter
- Fysiska besvär (symptom och sjukdom)
Här ingår personer med fibromyalgi, whiplash, Chrons sjukdom, alports syndrom, ryggsproblem, stroke, struma, reumatism, diabetes, psoriasis samt tal- och hörselproblem.

Behov

De behov som uttryckts har också delats in i olika kategorier. Det är sju individer som har valt att inte fullfölja projektet (avhoppare) eller som det inte finns fullständiga anteckningar om. Dessa personer redovisas i en egen kategori, och kategorierna presenteras nedan.

- Individstärkande stöd
I denna kategori ingår psykiskt/mentalt stöd, fysiskt stöd, samtalsstöd, ekonomiskt stöd, behov av en god man samt en önskan om att kopplas till Hälsocenter Västerås.
- Studier/utbildning
I studier/utbildningskategorin ingår behov av att komplettera gymnasiestudier, önskan om yrkes- eller vidareutbildning (exempelvis via Lernia, Folkuniversitet), körkortsstudier samt språkutbildning.
- Aktivitet mot arbete/sysselsättning
För de personer som har uttryckt att de söker jobb, önskar att börja söka jobb etc. I denna kategori ingår även de som vill ha praktikplats, jobbcoachning, arbetsträning, önskar starta eget företag samt de som önskar kontakt med Jobbpunkt Väst.
- Rehabilitering/projekt
De som önskar öka sin arbetsförmåga, genomgå arbetsinriktad rehabilitering eller ingå i någon studie/projekt (MAC, Gröna Arenor, Vägen In) ingår i denna kategori.
- Annat
De finns enstaka personer som uttryckt behov som inte platsar i någon av kategorierna ovan. Bland dessa behov finns exempelvis önskan om permanent sjukskrivning och att flytta utomlands.
- Avhoppare/ej kommenterade
Det är sju personer i materialet som antingen eller inte är kommenterade. De som inte är kommenterade har dock uttryckt vilka symptom/besvär som de lider av.

Ålder- och könsfördelning

Nedan följer en sammanställning av materialet utifrån ålder och kön. Individerna har delats in i åldersgrupper som följer de som presenteras i U2012:20.

Tabell 1. Ålder- och könsfördelning i absoluta tal och procent.

Åldersgrupp	Antal	Procent	Antal män	Procent män	Antal kvinnor	Procent kvinnor
18-29	23	33	10	43,5	13	56,5
30-39	21	30	13	62	8	38
40-49	18	26	6	33	12	67
50-59	7	10	3	43	4	57
60>	1	1	0	0	1	100
Totalt:	70	100	32	46	38	54

Av tabellerna ovan framgår att könsfördelningen mellan individerna är ganska jämn, 46 procent utgörs av män och 54 procent av kvinnor. När det gäller könsfördelningen i de olika åldersgrupperna skiljer sig dessa lite från den generella bilden. I åldersgrupperna 30-39 representerar männen 62 procent och kvinnorna 38 procent, medan i åldersgruppen 40-49 utgör 33 procent män och 67 procent kvinnor. I den yngsta och den äldsta åldersgruppen är könsfördelningen ganska jämn, med en något större andel kvinnor i båda grupperna.

Den procentuella fördelningen i åldersgrupperna är fallande, d.v.s. den största andelen individer är mellan 18-29 år, osv. Den äldsta åldersgruppen utgörs endast av 1 procent av individerna (en person).

Tabell 2. Ålder- och könsfördelning för avhoppare/ej kommenterade i absoluta tal och procent.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	3	42	2	67	1	33
30-39	2	29	1	50	1	50
40-49	2	29	1	50	1	50
50-59	0	0	0	0	0	0
60>	0	0	0	0	0	0
Totalt	7	100	4	57	3	43

En lite större andel män än kvinnor har hoppat av/ej kommenterats, 57 procent mot 43 procent kvinnor. Avhopparna är alla under 50, med en lite större andel i den yngsta åldersgruppen.

Resultat

I detta avsnitt presenteras resultaten av sammanställningen. Först presenteras antalet symptom/besvär och därefter behov. Individerna har i de flesta fall angett flera symptom/besvär och behov, både i olika kategorier och inom samma kategori. Ingen prioriteringsordning av dessa fanns antecknad i materialet. Resultaten visar att det finns samband mellan de symptom/besvär individerna har angett och de behov som de gett uttryck för. Symptom/besvär respektive behov har också analyserats utifrån åldersgrupper och kön.

Symptom/besvär

Materialet visar att alla individer har angett fler än ett symptom/besvär. De flesta individer har även angett flera symptom/besvär inom samma kategori, exempelvis såväl utmattningssyndrom som ångest och suicidförsök. Här presenteras hur många personer som upplevt minst ett symptom/besvär inom respektive kategori.

Tabell 3. Symptom/besvär som har angetts i absoluta tal och procent. N = 70.

Symptom/besvär	Antal personer	Procent av N
Neuropsykiatriska diagnoser	14	20
Psykisk sjukdom/ohälsa	45	64
Särskola/lindrig funktionsnedsättning	4	6
Språksvårigheter	3	4
Fysiska besvär (sjukdom och symptom)	29	41

Tabell 3 visar att 64 procent av individerna har ett eller flera symptom/besvär i kategorin psykisk ohälsa. Den näst största kategorin är de som lider av fysiska besvär, med 41 procent av individerna. Personer med upplevda neuropsykiatriska diagnoser uppgår till 20 procent, medan personer med lindriga funktionsnedsättningar och språksvårigheter utgör en mindre del.

Det totala antalet upplevda symptom/besvär uppgår till 146 stycken, vilket i snitt är fler än två per person. En närmare granskning av dessa visar att bland de 45 individer som lider av psykisk ohälsa finns totalt 82 upplevda symptom/besvär, och många lider av flera inom en och samma kategori. Även när det gäller individer med fysisk sjukdom finns det dem som tycks lida av flera besvär än ett. Granskningen visar att bland 29 individer är det totalt 40 upplevda fysiska besvär.

Bland personer med psykisk sjukdom/ohälsa lider drygt 35 procent av depression, 22 procent har ångest, 20 procent har angett PTSD och 20 procent har någon form av missbruk. Av dem med fysiska besvär är det nästan 28 procent som har fibromyalgi och 41 procent som anger ryggproblem.

Samband mellan upplevda symptom/besvär

Materialet visar att det finns vissa samband mellan upplevda symptom/besvär. Det finns en tendens att individer som har fysiska besvär också lider av psykisk ohälsa och tvärtom. Av de personer som har psykisk ohälsa har drygt 35 procent även fysiska besvär. Bland de individer som har fysiska besvär lider drygt 40 procent av psykisk ohälsa. Några andra samband mellan symptom/besvär kan inte urskiljas.

Samband mellan symptom/besvär, ålder och kön

Det kan även finnas samband mellan vilka upplevda symptom/besvär en individ har och dennes ålder och kön. Sammanställningen av de olika symptomen/besvärerna samt vilken ålder och kön individerna har presenteras nedan.

Tabell 4. Ålder- och könsfördelning för personer med upplevda neuropsykiatriska diagnoser i absoluta tal och procent.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	7	50	2	29	5	71
30-39	6	43	3	50	3	50
40-49	1	7	1	100	0	0
50-59	0	0	0	0	0	0
60>	0	0	0	0	0	0
Totalt	14	100	6	43	8	57

För personer med upplevda neuropsykiatriska diagnoser är könsfördelningen relativt jämn, 43 procent är män och 57 procent är kvinnor. Endast en av personerna är äldre än 39 år, medan 93 procent av individerna finns i de två yngsta ålderskategorierna.

Tabell 5. Ålder- och könsfördelning för personer med psykisk sjukdom/ohälsa i absoluta tal och procent.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	17	38	9	53	8	47
30-39	11	24	5	45,5	6	54,5
40-49	13	29	4	31	9	69
50-59	3	7	0	0	3	100
60>	1	2	0	0	1	100
Totalt	45	100	18	40	27	60

Kvinnor utgör 60 procent av de personer som lider av psykisk sjukdom/ohälsa, medan 40 procent är män. Personer med dessa symptom/besvär återfinns i samtliga ålderskategorier, men den största andelen personer, 38 procent, är under 30 år. Över 60 procent av individerna är under 40 år.

Tabell 6. Ålder- och könsfördelning för unga vuxna som gått i särskola/har lindrig intellektuell funktionsnedsättning i absoluta tal och procent.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	2	50	0	0	2	100
30-39	1	25	1	100	0	0
40-49	1	25	1	100	0	0
50-59	0	0	0	0	0	0
60>	0	0	0	0	0	0
Totalt	4	100	2	50	2	50

För unga vuxna som gått i särskola/har lindrig intellektuell funktionsnedsättning är könsfördelningen lika. Individerna återfinns i de tre yngsta ålderskategorierna – samtliga är under 50 år.

Tabell 7. Ålder- och könsfördelning för personer med fysiska besvär i absoluta tal och procent.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	6	21	4	67	2	33
30-39	7	24	4	57	3	43
40-49	10	35	3	30	7	70
50-59	5	17	3	60	2	40
60>	1	3	0	0	1	100
Totalt	29	100	14	48	15	52

Könsfördelningen mellan personer med fysiska besvär är också relativt jämn, 48 procent utgörs av män och 52 procent av kvinnor. Det är män som dominerar de två yngsta åldersgrupperna. I åldersgruppen 40-49 är 70 procent kvinnor medan män representerar 60 procent i åldersgruppen 50-59. För personer med fysiska besvär finns flest individer i ålderskategorin 40-49 år – över en tredjedel är i denna ålder.

Behov

Materialet visar att många individer har gett uttryck för flera olika behov.

Tabell 8. Behov i absoluta tal och procent. N = 70.

Behov	Antal personer	Procent av N
Individstärkande stöd	50	71
Studier/utbildning	30	43
Aktivitet mot arbete/sysselsättning	31	44
Rehabilitering/projekt	17	24
Annat	7	10

Tabell 8 visar att 71 procent av individerna har angett att de önskar individstärkande stöd i någon form medan 43 procent av individerna har uttryckt behov av utbildning och 44 procent av arbete/sysselsättning. Av de sju individer som har angett ett annat alternativ är det 43 procent som önskar varaktig sjukskrivning/sjukersättning.

Antal unika behov som har uttryckts uppgår till 135, alltså knappt två behov per individ. Vid en närmare granskning av dessa visar resultatet att av de 50 individer som uttryckt behov av individstärkande stöd finns totalt 115 noteringar. Detta tyder på att de flesta individer har flera behov inom en och samma kategori. Granskningen visar att 42 procent av dem som är i behov av individstärkande stöd har behov av både psykiskt/mentalt och fysiskt stöd. Av dem som angett att de önskar psykiskt/mentalt stöd har 72 procent också angett att de önskar fysiskt stöd. Det är 90 procent av individerna i kategorin individstärkande stöd som önskar en kontakt med Hälsocenter Västerås. Drygt 80 procent av de 30 personer som har angett att de önskar en aktivitet mot sysselsättning/jobbs önskar självförsörjning och en dryg femtedel vill komma i kontakt med Jobbpunkt Väst.⁴

Samband mellan behov

Materialet visar också på vissa samband mellan olika behov. Bland de individer som uttryckt att de önskar individstärkande stöd i någon form har också nära hälften, 46 procent, angett att de är i behov av utbildning och 48 procent att de önskar aktivitet mot sysselsättning/jobbs. En knapp tredjedel, 32 procent, har uttryckt behov av rehabilitering.

Bland dem som har angett att de vill ha utbildning har också 76,7 procent angett att de är i behov av individstärkande stöd, och 46,7 procent att de är i behov av sysselsättning/jobbs. Av dem som önskar studier/utbildning har 13,3 procent uttryckt ett behov av rehabilitering/projekt.

Av de individer som uttryckt att de vill komma i aktivitet för sysselsättning/jobbs har 77 procent angett att de är i behov av individstärkande stöd. De som också uttryckt behov av utbildning uppgår till 45 procent, och 29 procent att önskar någon form av rehabilitering.

Materialet visar även att av dem som har angett att de vill ha rehabilitering har också nästan samtliga, 94 procent, angett att de är i behov av individstärkande stöd, och nära hälften, 53 procent att de är i behov av sysselsättning/jobbs. Drygt 22 procent har angett att de också har behov av utbildning.

⁴ Det bör påpekas att individerna har fått information om vilka individstärkande insatser som det finns tillgång till innan de uttryckt sitt konkreta önskemål.

Samband mellan behov, ålder och kön

Tabell 9. Ålder- och könsfördelning för personer med behov av individstärkande stöd i absoluta tal och procent.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	15	30	6	40	9	60
30-39	15	30	9	60	6	40
40-49	16	31	5	31	11	69
50-59	4	7	1	25	3	75
60>	1	2	0	0	1	100
Totalt	51	100	21	41	30	59

Av de individer som har angett att de är i behov av individstärkande stöd är de flesta personer under 50 år, jämt fördelade i de tre ålderskategorierna med cirka 30 procent i varje grupp. Fördelningen mellan män och kvinnor är totalt sett ganska jämn, där 41 procent representeras av män medan 59 procent av kvinnor. I de olika åldersgrupperna finns det vissa skillnader, där kvinnor dominerar alla åldersgrupper utom 30-39 år. Detta stämmer dock överens med hur den totala könsfördelningen mellan åldersgrupperna ser ut – där män dominerar just denna grupp (se tabell).

Totalt 50 av de 70 individer som ingår i studien har alltså angett att de önskar individstärkande stöd, vilket representerar cirka 71 procent av individerna. I de olika åldersgrupperna är det cirka 30 procent av dem som ingår i grupperna 18-29, 30-39 och 40-49 som önskar individstärkande stöd. Av de totalt åtta individerna över 50 år har 62,5 procent (fem personer) angett att de önskar individstärkande stöd.

Tabell 10. Ålder- och könsfördelning för personer med behov av studier/utbildning i absoluta tal och procent.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	14	47	7	50	7	50
30-39	11	37	7	64	4	36
40-49	5	16	3	60	2	40
50-59	0	0	0	0	0	0
60>	0	0	0	0	0	0
Totalt	30	100	17	57	13	43

Av de individer som har angett att de är i behov av studier/utbildning är samtliga under 50 år, med nästan hälften representerade i den yngsta åldersgruppen 18-29 år. Fördelningen mellan män och kvinnor är totalt sett ganska jämn, där cirka 57 procent representeras av män medan 43 procent av kvinnor. I de olika åldersgrupperna finns det vissa skillnader, där männen dominerar alla åldersgrupper utom den yngsta där det är jämnt. Detta skiljer sig från hur den totala könsfördelningen mellan åldersgrupperna ser ut – där kvinnor dominerar samtliga grupper utom den mellan 30-39 år (se tabell 1).

Totalt 30 av de 70 individer som ingår i studien har alltså angett att de önskar att antingen fullfölja gymnasiestudier eller gå någon annan utbildning, vilket är nära 43 procent av individerna. Majoriteten av dem som vill utbilda sig är under 40 år, och nära hälften är under 30 år.

Tabell 11. Ålder- och könsfördelning för personer med behov av aktivitet mot sysselsättning/arbete i absoluta tal.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	11	35	4	36	7	64
30-39	8	26	8	100	0	0
40-49	8	26	3	60	5	40
50-59	4	13	1	25	3	75
60>	0	0	0	0	0	0
Totalt	31	100	16	52	15	48

Av de individer som har angett att de önskar aktivitet mot sysselsättning/arbete är alla utom den äldsta åldersgruppen representerade, med över en tredjedel i den yngsta åldersgruppen 18-29 år. Fördelningen mellan män och kvinnor är totalt sett ganska jämn, där 51,6 procent representeras av män medan 48,4 procent av kvinnor. I de olika åldersgrupperna skiljer det sig – kvinnor dominerar den yngsta gruppen med nära två tredjedelar medan männen dominerar både grupperna 30-39 och 40-49 år. Detta skiljer sig också till viss del från hur den totala könsfördelningen mellan åldersgrupperna ser ut (se tabell 1).

Totalt 31 av de 70 individer som ingår i studien tänker sig någon aktivitet inom sysselsättning och/eller arbete, vilket är 44 procent av individerna. Över hälften av dem som ingår i ålderskategorin 50-59 har också angett jobb/sysselsättning som ett behov.

Tabell 12. Ålder- och könsfördelning för personer med behov rehabilitering i absoluta tal.

Ålder	Antal	Procent	Män	Procent män	Kvinnor	Procent kvinnor
18-29	4	21	2	50	2	50
30-39	4	21	3	75	1	25
40-49	8	42	2	25	6	75
50-59	3	16	0	0	3	100
60>	0	0	0	0	0	0
Totalt	19	100	7	37	12	63

Totalt 19 av de 70 individer som ingår i studien anger att de är i behov av rehabilitering, vilket representerar 27 procent av individerna. I den totala fördelningen mellan könen representeras kvinnor av 60 procent. I den yngsta åldersgruppen är könsfördelningen jämn.

Samband mellan symptom/besvär och behov

I det här avsnittet presenteras eventuella samband mellan symptom/besvär och behov hos individerna, d.v.s. om det går att se ett mönster i vilka behov individer med vissa symptom/besvär har gett uttryck för.

Neuropsykiatrisk diagnos

Av de individer som upplever någon form av neuropsykiatrisk diagnos fördelar sig de uttryckta behoven enligt nedan.

**Tabell 13. Behov för personer med neuropsykiatrisk diagnos i absoluta tal och procent.
N = 14.**

Behov	Antal	Procent av N
Individstärkande stöd	12	86
Studier/utbildning	8	57
Aktivitet mot arbete/sysselsättning	5	36
Rehabilitering/projekt	5	28,5
Annat	1	7

Av de individer som har upplevt neuropsykiatrisk diagnos är det ungefär 86 procent som uttryckt att de behöver individstärkande stöd. Dessa personer har tillsammans uttryckt flera behov inom kategorin individstärkande stöd, där det är 12 personer som har uttryckt sammanlagt 29 behov inom den kategorin. Över hälften (57 procent) har även uttryckt att de vill/behöver komplettera sin utbildning i någon form. Cirka 36 procent ser också att de kommer att landa i en aktivitet mot sysselsättning/arbete, medan 28,5 procent av personerna med neuropsykiatrisk diagnos önskar någon slags rehabilitering eller medverkande i ett projekt.

Psykisk sjukdom/ohälsa

Av de individer som lider av psykisk sjukdom/ohälsa fördelar sig de uttryckta behoven enligt nedan.

Tabell 14. Uttryckta behov för personer med psykisk sjukdom/ohälsa. N = 45.

Behov	Antal	Procent av N
Individstärkande stöd	35	78
Studier/utbildning	22	49
Aktivitet mot arbete/sysselsättning	17	38
Rehabilitering/projekt	12	27
Annat	0	0
Avhoppare/ ej kommenterad	5	11

Resultatet visar ett starkt samband mellan de som lider av psykisk ohälsa och behov av individstärkande stöd, där 78 procent har uttryckt ett sådant behov. Det finns även ett samband mellan psykisk ohälsa och behov av studier/utbildning, där nästan hälften tycker sig behöva komplettera med en utbildning i någon form. Över en tredjedel (38 procent) ser sig i en aktivitet mot sysselsättning/arbete, medan lite mer än en fjärdedel (27 procent) har uttryckt ett behov av rehabilitering.

I kategorin personer med psykisk ohälsa finns det högsta antalet avhoppare och/eller ej kommenterade p.g.a. att de ej har fullföljt studien.

Unga vuxna i särskola/med lindrig intellektuell funktionsnedsättning

Av de unga vuxna som gått i särskola/har lindrig intellektuell funktionsnedsättning fördelar sig de uttryckta behoven enligt nedan.

Tabell 15. Uttryckta behov för unga vuxna som gått i särskola/har lindrig intellektuell funktionsnedsättning. N = 4.

Behov	Antal	Procent av N
Individstärkande stöd	4	100
Studier/utbildning	2	50
Aktivitet mot arbete/sysselsättning	3	75
Rehabilitering/projekt	1	25

Bland de unga vuxna som gått i särskola/har lindrig intellektuell funktionsnedsättning uttrycker samtliga, 100 procent, att de har ett behov av individstärkande stöd. Hälften ser också sig i behov av kompletterande utbildning och tre fjärdedelar (75 procent) av personerna ser att de vill komma i en aktivitet mot sysselsättning/arbete. 25 procent uttrycker behov av arbetslivsinriktad rehabilitering.

Fysiska besvär

Av de personer som lider av fysiska besvär fördelar sig de uttryckta behoven enligt följande:

Tabell 16. Uttryckta behov för personer med fysiska besvär. N = 29.

Behov	Antal	Procent av N
Individstärkande stöd	20	69
Studier/utbildning	8	28
Aktivitet mot arbete/sysselsättning	14	48
Rehabilitering/projekt	9	31
Annat	4	14
Avhoppare/ ej kommenterad	1	3

Materialet visar att det finns ett starkt samband för personer med fysiska besvär med behovet av individstärkande stöd, där 69 procent uttrycker detta. För personer med fysisk sjukdom är det nära hälften (48 procent) som anger att de vill komma i en aktivitet mot sysselsättning/jobb, medan cirka en tredjedel uttrycker behov av utbildning och rehabilitering. I denna grupp är det också flest personer som uttryckt ett annat behov, i det här fallet att de önskar permanent eller långvarig sjukskrivning samt en person som önskar flytta utomlands.

Sammanfattning

Ålder och kön

Materialet som har granskats visar att könsfördelningen i stort sett är jämn i de olika åldersgrupperna. Kvinnor representeras i högre grad i alla åldersgrupper utom de mellan 30-39 år där männen är över 60 procent.

Upplevda symptom/besvär

Den största kategorin är upplevd psykisk sjukdom/ohälsa där nära 65 procent av individerna är representerade. Många har också angett fysiska besvär – över 40 procent av individerna.

Detta framgår också i antalet upplevda symptom/besvär, där 45 personer tillsammans har 82 symptom/besvär i kategorin psykisk ohälsa, och 29 personer tillsammans har 40 upplevda symptom/besvär i kategorin fysiska besvär. Materialet visar också att det finns samband mellan symptomen/besvären. Av de med psykisk ohälsa har över en tredjedel även fysiska besvär, medan av de med fysiska besvär lider över 40 procent också av psykisk ohälsa.

Den största åldersgruppen inom psykisk ohälsa är personer mellan 18-29 år, knappt 40 procent av dessa är under 30 år. Kvinnor utgör 60 procent av individerna med psykisk ohälsa.

När det gäller fysiska besvär är den största åldersgruppen de mellan 40-49 år, cirka 35 procent. Av dessa är 70 procent kvinnor, medan männen utgör störst andel i ålderskategorierna 18-29, 30-39 och 50-59.

Behov

Över 70 procent av individerna har angett att de är i behov av individstärkande stöd, jämnt fördelat i de tre yngsta åldersgrupperna. Det är flest kvinnor i åldersgruppen 18-29 och 50-59, medan männen utgör en större andel i grupperna 30-39 och 40-49.

Över 40 procent anger att de behöver utbildning, och över 45 procent finns i den yngsta åldersgruppen. Över 40 procent anger också att de behöver aktiviteter som leder till jobb/sysselsättning, och där dominerar kvinnor den yngsta åldersgruppen med över 60 procent, medan männen utgör 100 procent i åldersgruppen 30-39.

Personer som har angett att de är i behov av rehabilitering är övervägande mellan 40-49, med en könsfördelning om 75 procent kvinnor och 25 procent män.

Samband

Bland personer med en neuropsykiatrisk diagnos har över 85 procent angett att de är i behov av individstärkande stöd. Av individer med psykisk ohälsa är samma siffra cirka 77 procent. Av personer med psykisk ohälsa har nästan hälften också angett ett behov av utbildning, och över en tredjedel ett behov av aktivitet mot sysselsättning. Unga vuxna med lindrig intellektuell funktionsnedsättning har alla angett ett behov av individstärkande stöd, och 75 procent behov av aktivitet mot sysselsättning. Bland de individer som lider av fysiska besvär önskar nära 70 procent individstärkande stöd, och nästan hälften har behov av aktivitet mot sysselsättning.

Kommentar

I utredningen U2012:20 är myndigheterna i Samordningsförbundet Västerås eniga om vilka grupper som är i störst behov av arbetslivsinriktad rehabilitering, och vilka behov dessa grupper har. Denna kartläggning på individnivå bekräftar i mångt och mycket de slutsatser som dras i utredningen, att individer ofta har fler än ett symptom/besvär. Många individer lider både av psykisk ohälsa och fysiska besvär.

Även behoven som presenteras i utredningen får stöd i denna kartläggning. Vissa personer har grundläggande behov för att klara vardagen, medan andra står lite närmare arbetsmarknaden

och önskar arbetslivsinriktad rehabilitering. Dock visar resultatet av denna kartläggning att individerna tillhör flera behovsgrupper i de flesta fall, exempelvis såväl individstärkande stöd som utbildning.

I utredningen U2012:20 har flera av myndigheterna angett att personer med språksvårigheter är en relativt stor grupp. I rapporten framkommer att denna grupp representerar cirka 10 procent hos både Försäkringskassan och Landstinget. Denna individkartläggning visar inte samma bild, vilket troligen beror på att kravet för att delta i projekt SAM var kunskaper i svenska språket. Individer med språksvårigheter finns således inte representerade i samma utsträckning i detta material.

Bilagor

Förteckning symptom/besvär

Neuropsykiatriska diagnoser	Antal totalt
ADD	7
ADHD	6
Asberger	3
Psykisk sjukdom/ohälsa	Antal totalt
Utmattningsdepression	2
Depression	16
Utbrändhet	2
PTSD	9
Självskadabeteende	3
GAD	2
Misshandel	5
Borderline	1
Suicidförsök	4
Social fobi	1
Dystemi	1
Panikångest	3
Anorexi/Bulimi	3
Oro	2
Ångest	10
Missbruk	9
HSP	1
Fängelse/kriminalitet	5
Personlighetsstörning	2
Tvångsbeteenden	1
Särskola/lindrig funktionsnedsättning	Antal totalt
Inlärningssvårigheter	4
Läs- och skrivsvårigheter	1
Språksvårigheter	Antal totalt
	3
Fysisk sjukdom och symptom	Antal totalt
Whiplash	2
Chrons sjukdom	2
Fibromyalgi	8
Struma	1
Stroke	3
Hjärnblödning/propp	1
Sjögrens syndrom	1
Alports syndrom	1
Ryggproblem	12
Psoriasis	1
Annan fysisk skada	2
Tal-/hörselproblem	1
Reumatism	2
Epilepsi	1
Bechterews sjukdom	1
Diabetes	1

Förteckning behov

Individstärkande stöd	Antal totalt
Psykiskt/mentalt stöd & motivation	29
Fysiskt stöd & motivation	29
Hälsocenter	45
Samtalsstöd	4
Kvinnocentrum	3
Stöd till familjen/barn	2
Ekonomiskt stöd	2
God man/personligt ombud	1
Studier/utbildning	Antal totalt
Språkutbildning (svenska)	1
Gymnasiestudier	9
Annan utbildning (ex. via Lernia, ABF, KY-utbildning)	18
Körkortsstudier	4
VUC	4
Aktivitet mot arbete/sysselsättning	Antal totalt
Jobbpunkt Väst	7
Jobb/sysselsättning/egen försörjning	25
Eget företag	2
Jobbcoachning	4
Arbetsträning	1
Självhjälpcentrum	1
Praktikplats	5
Rehabilitering/projekt	Antal totalt
Arbetslivsinriktad rehabilitering	5
Öka arbetsförmåga	3
Gröna Arenor	5
Vägen in (via Arbetsförmedlingen)	4
MAC (via Arbetsförmedlingen)	2
Annat	Antal totalt
Varaktig/permanent sjukskrivning/sjukersättning	3
Flytta utomlands	1
Dagverksamhet	2
PS	1
Avhoppare/ej kommenterad	Antal totalt
Hoppat av	3
Utan kommentar	4